

Teska van Vuren

Trots

We moeten niet een verlengstuk van de overheid worden

Ik kan echt genieten van de logica van het recht. Logica behoort tot het basisgereedschap van de jurist. Toch is het juridische aspect maar een deel van ons werk. Het mensenwerk is net zo belangrijk. En ook daar geniet ik van. Het scheppen van orde en bieden van structuur in chaotische situaties. Kortom: mensen ontzorgen. Daarmee bied je houvast en kun je als notaris het verschil maken. Het valt mij iedere keer weer op hoeveel vertrouwen mensen in ons hebben.

KRITIEK

Inmiddels werk ik ruim 26 jaar in het notariaat en daar heb ik nooit spijt van gehad. Ja, er zijn lastige cliënten. Cliënten die alleen maar willen dat jij je kunstje zo goedkoop mogelijk doet. Van alles wat tegenzit, maken zij een punt. Die hebben we allemaal. Ik ook! Toch probeer ik daar zo veel mogelijk van weg te blijven. Het kost mij te veel energie en toegevoegde waarde heb ik in die gevallen niet.

STROOMVERSNELLING

En ja, het publiek is kritisch over ons. Er is een groot gebrek aan kennis over wat wij precies doen. 'Akten maken, daar hebt u toch modellen voor?' Aanzien en respect kleven niet meer automatisch aan het vak notaris. Gelukkig maar. Dat moet je verdienen. Dat neemt niet weg dat het vertrouwen in ons groot is. Niet alleen op individueel niveau, maar ook in de beroepsgroep in het algemeen. En dat vertrouwen is de afgelopen jaren alleen maar toegenomen. De wetgever heeft ons meer taken gegeven. En in de rechtspraak zie je dezelfde beweging. Vanaf de jaren negentig van de vorige eeuw is dat in een stroomversnelling geraakt. Zo kregen we de notariële levering van aandelen. Gevolgd door een steeds ruimere omschrijving van het begrip zorgplicht in de jurisprudentie. In eerste instantie met name richting onze cliënten. Later ook richting derden, zoals banken bij ABC-transacties en de Belastingdienst. Daar is de rol van poortwachter bijgekomen. Van ons wordt verwacht dat we uitgebreid cliëntenonderzoek doen en de herkomst van middelen onderzoeken, dit gecombineerd met meldingsplichten.

ONAFHANKELIJKHEID

De rol van poortwachter eist wel dat we scherp oog houden op onze primaire taak, de zorg voor onze cliënten. We moeten niet een verlengstuk van de overheid worden. Ik snap heel goed dat deze tijd – waarin opsporing steeds complexer en kostbaarder wordt – vraagt dat advocaten, notarissen en banken specifieke meldplichten krijgen. Het mag alleen nooit zo ver gaan dat daarmee de dienstverlening aan onze cliënten in het gedrang komt. Die cliënt moet kunnen blijven vertrouwen op onafhankelijk advies van ons.

ANDERS KIJKEN

Vaak hoor ik van collega's dat zij die toenemende verantwoordelijkheden en de daarmee gepaard gaande grotere aansprakelijkheidsrisico's als een grote last ervaren. Zij vragen zich af of het vak nog wel leuk is op deze manier. Dat straalt ook af op jongere collega's. Die twijfelen of zij wel notaris willen worden. Moeten we daar niet anders naar kijken? Is het niet zo dat die toenemende verantwoordelijkheden juist laten zien dat het vertrouwen in ons groot is? Ik vind dat we daar als beroepsgroep echt trots op mogen zijn. Dat vertrouwen hebben we met elkaar toch maar mooi gewonnen! Zeker, ons vak brengt verantwoordelijkheden met zich mee. Iedere keer weer zorgvuldige afwegingen maken. Dat vraagt enerzijds een grote betrokkenheid bij cliënten, terwijl het anderzijds nodig is een zekere distantie te houden. Maar het vertrouwen van het publiek in ons, is groot. Wat mij betreft mogen – of moeten – we dat als notariaat veel meer uitdragen. Ik ben er in ieder geval trots op dat ik al zo lang deel uitmaak van deze beroepsgroep! ■

Teska van Vuren, notaris in Rotterdam

Deze column wordt afwisselend geschreven door Teska van Vuren of Fred Teeven.